

nekoliko povalja in zdihuje, se na postelji vsede in prot nebesam obraz obrnjen ima, z očmi stermi, kakor da bi dalje v nebo vidila.

Na to se iz zamaknjenja zdrami, ter ljudém pomigne, da naj odidejo. Samo nekoliko domačih iz vasi ostane, in neka bolj postarna žena (po obleki se mi je vidila, da je iz Čubra iz Horvaške strani) še v njo sili. Rada bi bila morda zvedila bila, kje je nje rajniki mož ali družih rajnikih kateri; pa jo ena tistih deklet, ki ste ji pri zamaknjenju pomagale, s hudim obrazom stran pahne. Jaz ženi tiho rečem, da to nič ni, pa mi nevernežu ni hotla verjeti. Prav nejevoljin sim jim hotel naravnost reči, da je vse to sleparija, pa bi bil znal kaj skupiti.

Da pa ta prikazinnobena božja reč ni, kaže gotovo vérska pomota, katero je v zamaknjenju govorila. Nekdo je njeno govorjenje v zamaknjenju zapisoval, kar sim sam na svoje ušesa slišal, in tako le mi je bral: „Ena duša umira — je že umerla — zdaj je per sodbi, pa Kristus jo hoče zavreči — molimo, da je ne zaverže“. Na prošnjo zamaknjene in družih pričujočih, (ktere je morda tudi tistikrat z grešniki zmerjala, kakor ta čas, ko sim jaz gori bil) se je vender Kristus usmili in jo le v vice obsodi!! Zdaj bo — reče — do sodniga dne v vicah, tako da se ne bo mogla ganiti“.

Dragi bravci! ki se še katoljske vére zvesto deržite, pomnite si besed sv. Pavla na Galačane 1, 8. 9., rekočiga: „Ali desiravno bi mi, ali en angelj iz nebes, vam kaj oznanovali zunaj tega, kar smo vam oznanili naj bo preklet“. Glejte, kaj se to deklè krivovérskiga govoriti prederzne. Kristus ji je kakor človek, ki se tebi nič meni nič da pregovoriti, da grešnika v smertnim grehu umerliga in že zaverženiga, na prošnjo ta cig a nevredniga dekleta le v vice obsodi!! Kaj bo nek Tridentiski zbor, ki toliko želi, da bi se napake odpravile, ktere se pri častenju svetnikovih podob primerijo, na to rekel, da se pripusti, da neumno ljudstvo hodi dozdevno hostio molit in s tem malikovat! —

Na to pa, kar sim tukaj pisal, in na več drugih reči, katerih pa, da bi „Novicam“ prenadležin ne bil, še opomnil nisim, sim vselej pripravljen odgovor dati *).

J. H.

Novičar iz slovanskih krajev.

Xp. Iz Celja. (Na dalje porotna sodba zoper Ano Aleksander.) Tožba zastran zavdanja gospoda Wurcelna se je opirala na sledeče sumljive prigodbe: 1) Ana Aleks. se je, ko Wurcelna doma ni bilo, podala v Gradec in je ondi 2 zdravnika in lekarnico pri „Zamorcu“ za mišico (arsenik) silno nadleževala, pa je ni dobila. V Marburg sopet nazaj pridši je od ondašnjega g. dr. Česnika z izgovoram, da jo je njeni oče poslal, kaj lahko recept za 2 lota arsenika za podgane dobila, in ga potem v lekarnici g. Bankalari-ta 1 lot kupila. Vse to je bilo tudi pri porotni sodbi za resnično spoznano, in je ona sama poterdila; le s tem je svoje iskanje po arseniku izgovarjala, da jo je rajniki zavolj podganj po-nj poslal. 2) Rajniki je 15. sept. 1849 žgance jedel, ktere mu je zatoženka napravila, ktere je skerbno v dve polovici ločila, kakor je Marija Maggi vidila, ko je iz verta nazaj prišla, kamor jo je zatoženka po kúmar poslala. Tudi to je poterdila Maria

*) Ker nam ta popis iz verjetnih rok družiga častitiga duhovniga gospoda nove dokaze prinese, da je pri tem dekletu boleznin z nevarno goljufijo združena, ga radi natisnemo ljudstvu v poduk, ter se terdno nadjamo, da višji oblasti, zvedivši to malikovanje, mu bojo brez odlašanja konec storili. Iz govora tega dekleta ob času tako imenovaniga zamaknjenja se očitvidno samopridni namen te komedije kaže. Vred.

Maggi pred poroto ravno tako, kakor je o poprejšnji preiskavi govorila, čeravno je po mnogostranskim praševanju nekoliko zbegana bila. Tako je namreč v poroti rekla, da je zatoženka svojega očeta tisti dan, ko je iz Marburga v nograd eno četertinko pred poldne prišla, prašala: ali hoče žgancov? in ko je rekel, da, — mu jih je naredila, čeravno so scer navadno ob dvanajstih kosili. Tudi je sedaj rekla, da so mogli žganci s samo zaseko (špeham) zabeljeni biti, ker ni masla pri ognju vidila, čeravno je pa vunder pozneje rekla, da ob enim napravljeni svalki so bili z maslam zabeljeni; — vunder nad tem drugačnim govoram se nihče čudil ne bo, ako premisli, da se človek tacih malenkost po 2 letih natanjko ne spomni. Zatoženka je pred poroto delitev žgancov v 2 polovici, kar je v prediskavi obstala, tajila, in s tem zagovarjala, da je eno polovico s zaseko, drugo pa z maslam zato zabelile, ker z maslam zabeljene raji je. Kar je žgancov ostalo, je rekla, da jih je dala mački, — mačke se pa nihče ne spomni. — 3) 16. sept. je jedel rajniki Wurcel po zatoženki napravljeno vinsko juho, po kateri je še huji bljuvati začel. V piskru, v katerim je bila vinska juha kuhana, so pri kemijskim preiskovanju arsenika našli. Tudi zavoljo te vinske juhe je kuharca Maggi enoglasno s svojim poprejšnjim govoram tudi pred poroto ponovila: da je po naukazugosp. Wurcelna vinsko juho napraviti hotla in, kar je za njo potreba bilo, že v pisker djala; med tem ji ukaže Ana Aleks., da naj gré zgornjo izbo pospraviti, — ona gré; med tem skuha Ana juho in jo nêse očetu. Kuharca sliši po tem, da je gospod zlo hud bil, da so piskri, v katerih se jed kuha, tako nečedni. Na klic zatoženke doli pridši, ji pokaže ta pisker, v katerim je juho skuhala; pa ta pisker ni bil tisti, kteriga je ona (kuharca) k ognju pristavila; na dnu je belo goščavo zapazila. Obéste pokusile potem nekoliko te goščave, pa berž vùn plunile; kuharca Maggi je nekaj maliga požerla, kar ji je slabo djalo. Na to ji vzame zatoženka pisker iz rok, ter ga verže skozi kuhinsko okno rekoč: „poprejšnja svinska dekla je mogla apno v tem piskru imeti“. Kuharci Maggi se je to čudno zdelo, zato skrivé po pisker gré, ga skrije in nogradnici pokaže, ki ga spravi; tudi ona je enmalo tiste goščave pokusila in se potem slabo počutila. Ker se je pa bala, da bi utegnila zavolj piskra kakošne sitnosti imeti, ga je djala spet na poprejšnje mesto. Na to je kuharca Maggi spet po pisker šla, ga spravila in ga gospé K..., svakinji rajnciga Wurcelna, ki je 19. sept. tjé prišla, izročila in ji ob enim tudi sum razodela, da zna biti, da je bilo Wurcelnu zavdano. Ta dan je našla ona tudi v mizi en zvezek, v katerim je bila bela štupa; te štupe je dala kuharca nekoliko nogradnici, ta pa nekimu starimu zvedenimu možu, ki jo je za arsenik spoznal, kakoršniga so v glažuti rabili, v kateri je več časa delavec bil; — tisti del te štupe pa, ki ga je gospá K... vzela in ga nekímu kirurgu pokazala, je gospá K... potem proč vergla, ko ji je kirurg rekel, da je solnitar.

Ta štupa je bila, ktera je g. deržavnimu pravdniku posebno važna bila, ki pa je zginila, kakor je na dan prišla, brez da bi jo bila sodija v roko dobila in kemijsko preiskati dala. V poroti pokazane nesumljive čepinje piskra, ktero je kuharca po svojim pervim govoru pri prediskavi gospé K... dala, po kateri je ta čepinja v roke sodije prišla, ni spoznala, in je svojo prvo povedbo s tem razjasnila, da je pod besedo „čepinja“, ktere se je o prvi preiskavi poslužila, celi stari malovredni pisker zapopadla (kakor se stara šara večkrat imenuje), ne pa le en kos piskra. Ta čepinja, ktere k sodi primesti se nihče spomniti ni mogel, je sploh zvonec nosila (spielte eine Hauptrolle) v prid zatoženki.

Tisti pisker pa, ki ji je bil pokazan z mišico, je kuharca za tistiga spoznala, kteriga je zatoženka skozi

skozi okno vergla. Kako je pa ta pisker sodil v roko prišel, ne vé. Gospa K..., kateri je kuharica, kakor se dobro spomni, pisker dala, se k nesreči kar ni mogla spomniti, kaj se je s piskram zgodilo, — gosp. državni pravdnik ji je to pozabljivost nekoliko očital. — Dalje je pa priča (kuharica) povedala, da je zatoženka tistimu pošlu, ki je za bolniga gospoda zdravila in štupe nosil, vselej nasprot šla, in ko je ona (kuharica) enkrat vùn prišla, je zapazila, da je zatoženka ravno en zavitek s štupo odpert imela in skrivé nekaj ž njim mučkala. Tudi je na enim oknju, na ušesu ene sekire in na enim nožu bele lise vidila. Dalje je zagotovila, da je slišala gospoda Wurcelna na vprašanje 3 zdravnikov: ali je kadaj v hiši strupa imel? odgovoriti, da ga ni nikdar imel in da tudi nikdar ni po-nj poslal. — Ti kuharici je rajnki v oporoki 500 gold. zapustil, ker jo je prav rad imel.

Spraševanje te poglavitne dolživne priče, ktere življenje je brez madeža, je terpelo več ur; odkritoserčno je odgovarjala; da se več majhnih stvaric, ktere so pa vunder važne bile, spomniti ni mogla, se ni čuditi, ker ste že 2 leti po ti prigodbi pretekle.

Zatoženka pokazaniga piskra, kteriga je v prvi preiskavi spoznala, ni hotla več spoznati in je sedaj menila, da je le unimu vès podoben.

Scer je pa vse razodetje priče kuharice hudobno laž imenovala. — Opomnim tukaj le še, da se je zatoženki mnogokrat dozdevalo, da bo oče kmalo umrl, — da je večkrat rekla, da mu vse zdravila ne bojo nič pomagale, ker je on ravno na tisti bolezn bolan, za katero je mati umrla, — da si je zlo prizadevala strupene mušice dobiti in da je ž njo marsikaj poskušala; — in da ji je neka kartavka v Gradcu prerokovala, da bo svoj cilj dosegla, pa le — po smerti svojiga rednika (očeta).

Ker sim od 36 v poroti zaslišanih prič — izmed kterih so bile nektere o poroti po telegrafu k sodbi poklicane, kakor, opravičene priče, ki bi bile imele pričati, da je bil rajnki Wurcel strupojedec, kakor se je sem ter tje govorilo, pa vunder ne dokazalo — ker sim tedaj od vsih teh prič vsih važniših reči, iz kterih se zamore ta pravda razsoditi, ob kratkim v misel vzel, spomnim le še, da je apotekar in kemikar g. W under svojo kemijsko preiskovanje v poroti s posebno natančnostjo in zvedenostjo opravil, in da deveteri zdravniki, ki so bili kot priče ali zvedenci v poroto poklicani, so različne mnenja razodevali, med kterimi pa je kirurg g. Jüttner z mirnim in previdnim razlaganjem slovel, g. dr. Česnik pa v zabavljicah zoper druge zdravnike se skazoval.

7 celih dni je terpela ta porota, ki je v zgodovini dosadanjih porotnih sodb celiga cesarstva gotovo nar važniši bila; pa je bila porotnica tudi vsak dan čez in čez polna poslušavcev; posebno veliko ženstvá je vsaki dan privrelo in pa veliko ljudi iz Marburga, kjer se je grozovitno hudodelstvo zgodilo.

Osmi dan zjutraj je rekel g. predsednik, da je preiskovanje in pričevanje dognano, — in naš sloveči državni pravdnik g. dr. Mülle se vzdigne in besedo poprime. Vse vtihne kot v grobu — pričakovaje kaj bo postavil zastopnik govoril, ki blizo takole v nemškem jeziku začne: „Povzamen besedo o sila resni zadevi. Dokler se veselimo javnosti kaznovayne pravde, še ni bilo dogodbe, ki bi bila o grozovitosti dušo tako pretresla, kakor ta, — ki bi bila tako posebna, kakor je ta. Grozovita je zavolj velikosti hudobije, ki zamore nar globokeji brezden človeške malopridnostispolniti, — posebna pa je zavolj osebnosti zatoženke, nje mladosti, nje omamljenega pa vunder neprestrašenega obnašanja. Je tedaj, g. porotniki! vaša velika in sveta

naloga, vse veliko pomenljive dogodbe in posamesnosti natanjko pretresti in razmotriti, da boste zamogli pravo in resnično sodbo storiti in pravici na vse strani zadostiti. Preden vunder reč začnem, se moram nekemu predsodku upreti. Vi, gospodje porotniki, imate danes o reči soditi, o kateri je mnenje svetá že davnej sodilo. Glas ljudstva je scer po znanem pregovoru glas božji, — pa skušnja uči, da temu ni vselej tako“.

Zlo omejeni prostor „Novic“ mi ne pripusti celiga tega govora, ki je vse pričujoče močno ganil, natisniti dati, bom tedaj le bistvene oddelke naznanil, in tiste, ki bi radovedni vse brali, napotim na stenografski popis v sodijskim časniku (Gerichtszeitung), ker v Graškem časniku ni vse natanjko gotovo popisano. Namén, kteriga je g. državni zastopnik s svojim jasnim govorom doseči hotel, je bil v porotnikih dvomenje in pomišljenje nad krivico zatoženke obuditi, ker sam po sebi ni prepričan bil, da bi bila zatožena zavdanja Wurcelna kriva. Zato jih je v uvodu svojega govora narpoprej tega opomnil, da naj nikar ne slušajo govoric svetá, ki večkrat slepo sodi. Potem je rekel, da je njega — postavil zastopnika — dolžnost, porotnike vsih pomankljivost in pogrškov opomniti, ktere so zapazili v razlagi te prigodbe. Opomnil jih je, da vposled zapisnika, v kterim je raztelesenje umerlega Wurcelna popisano, in vposled kemijskiga preiskovanja je dvomiti: ali je bil preiskovani drob Wurcelnov ali ne? — dalje je rekel, da je kemijska najdba strupa le od eniga samiga zvedeniga moža, — da zdravniki v razsodbi: ali je mogel mertvi na vsako vižo po tem zavdanju umreti, niso bili vsi edinih misel, in da na veliko družih važnih vprašanj se ni gotovo odgovorilo. V daljnim govoru pravi g. državni pravdnik: In če bi res ne nar manjšiga dvoma o zgodbi zavdanja ne bilo, je daljno važno vprašanje: kdo da je Wurcelnu zavdal? Na to si je g. državni pravdnik natolcevanje in posamesne sumljive vzroke, ki zoper zatoženo govore, oslabeti in vničiti prizadeval, in pred vsim pokazal, da že zlo opešana ljubezin zatožene do A. L. ni mogla nagib biti k tacemu grozovitemu hudodelstvu. Dalje je pretresal veliki trud, s kterim je zatožena po mišici iskala in dokazal, da ni šla ravno le zavolj mišice v Gradec, ampak po družih opravkih. Tudi strup, ki ga je iz Bankaritove lekarnice dobila, ni bil preiskovan, tedaj ni gotovo, ali je bil zares strup ali ne, — in poslednjič je bilo v pravdi tudi povedano, da si je hotla zatožena sama sebi zavdati.

Zastran sumljive razdelitve žgancov v 2 polovici je g. državni pravdnik opomnil, da ni dokazano, da so bili žganci zares ostrupenjeni, ker niso bili kemijsko preiskani. Zastran lonca, v kterim je bila vinska juha skuhana in v kterim je bila mišica najdena, je opomnil, da je o tem toliko križem-misli, da se resnica najti ne more. Porotniki naj dobro prevdarijo: ali je pred poroto prineseni pisker zares tisti, v kterim se je juha kuhala in kteriga je zatoženka skoz okno vergla, ker po prvi povedbi kuharice in nogradnice je le ena čepinja tistiga piskra ondi najdena bila, in ker gospa K..., ktera je ta pisker sodil izročila, ga ni več za ravno tistiga spoznala in se tudi več spomniti ni mogla, da ga je sodil prinesla. In če bi to tudi vse tako bilo — pravi g. državni pravdnik — je vprašanje: ali zamore zatoženka za pisker odgovorna biti, ki je 8 dni pod milim nebam ležal in skozi več rok šel, preden je sodil v roko prišel? In če bi tudi to dokazano bilo, še vunder pri vsim skazano ni, da je zatoženka zares namen imela, rajnciga Wurcelna zavdati, kar bi moglo spričano pred sodbo biti. Poslednjič ogovori g. državni pravdnik porotnike, da jim izroči čast sodništva in osodo zatožene, pričakajoč od njih, da bojo kot možje časti, vesti in razumnosti pot pravice šli, da se ne bojo dali

motiti ne od šepetanja od desne ne od leve, ampak da bojo sodbo storili, ki bo slovéla v svetišu pravice.

Ta govor, ki je blizo dveh ur terpel, krepák skozi in skozi in izversten v ravno tako jasni kot mirni besedi, je presunil zatoženo tako, da se je zgrudila in v solzah topila, — je živo ganil vse pričujočo, — v porotnikih pa je g. govornik tudi svoj o začetku izgovorjeni namen dosegel, ker, če bi bili poprej tudi živo prepričani bili krivíce zatoženke, so mogli sedaj z dvombo nad vsim navdani biti po tem, kar so slišali.

Ali — kakor moramo od ene strani obnašanje g. deržavniga pravdnika močno pohvaliti, da si je celi čas porotne obravnave živo prizadeval po bistroumnim spraševanju le resnico na dan spraviti, naj bi bila v dobro ali slabo zatoženki, — ravno tako nemoremo svojiga mnenja zamolčati, da je g. deržavni pravdnik o tem govoru čez svojo mejo zašel, ker je, namesto tožnik biti, zatožene marljiv zagovornik postal, brez da bi bil tožbo nazaj potegnul, kar bi bil vunder storiti moral, ker je v imenovanim govoru vse še obstoječe sumljíce skozi in skozi ovèrgel.
(Konec sledí.)

Iz Ribnice 2. oktobra. R...č. Danes ob eni popolnoči je bil celi Ribniški terg v veliki nevarnosti ognja, ki se je v kovačnici na mlaki prikazal. Uzrok ognja se še prav ne vé, pa berž ko ne je po nemarnosti zatrosen bil. Pogorela je kovačnica, ena hiša, ene svisli in en kozelc, zakaj domači ljudjé in iz bližnje okolice so, krič plat zvoná zaslišaje, berž berž na kraj nevarnosti pritisnili, in z združeno močjó kmalo ogenj pogasli in njegovo razširjenje ustavili. — To je bila sreča, da vetra ni bilo, ker v Ribnici so skorej vse hiše ali s žagancami ali pa s slamo pokrite; veliko je pa še lesenih bajt vmes, torej je bila nevarnost toliko večí. Desiravno Ribenčanje brizglo imajo, ki je o tej priložnosti prav dobro služila, jim vender še veliko druge priprave za gašenje ognja manjka, kakor sodov za vodo voziti, slamnatih od znotrej posmolenih verčev vodo zajemati in podajati, cepinov itd. Potreba je, da si županije po deželi take jako potrebne reči, kjer jih še nimajo, berž omislijo, da je ob času nevarnosti kaj v roko vzeti. Tukaj v Ribnici se je danes potreba omenjeniga orodja vidljivo pokazala; zakaj vode je zmirej manjkalo, in dosti je bilo gledavcov, kateri bi bili radi pomagali, ako bi bili imeli kaj v roke vzeti. Z praznimi rokami se pa pri ognju nič ne opravi. Milo pa se je nam zdelo, da iz Dolenje vasi niso z brizglo na pomoč prišli; tamkej so mogli vender ogenj iz Ribnice viditi; v pol ure bi bili lahko ž njo v tergu; v taki nevarnosti bi imela ena soseska drugi pristopiti. Ako se včasí ravno že pozno pride, se vender še dosti pomagati zamore; zakaj domači in ljudjé bližnje okolice, kateri se prvi trudijo nevarnost odverniti, sčasoma opešajo; toraj jim pomoč vselej prav pride, da popolnoma ne omagajo. Vsi pa, ki o takih priložnostih na pomoč hité, naj bi in scer možaki cepine ali sekire, ženske pa škafe seboj vzeli, ki s praznimi rokami se le malo ali pa clo nič ne more pomagati. Večidel so taki ljudjé brez potrebniga orodja le drugim na poti.

Tudi je nečimerno, da večidel ljudjé potem, ko ni več velike nevarnosti in je že ogenj večidel pogasjen, pogoriše zapusté, brez da bi pomislili, da je nevarnost tako dolgo, dokler se zadnja iskra ne pogasi, ktera se po majhni sapi zopet oživi. Naj bi župani pri takih perložnostih ljudi tako dolgo k delu napeljevali, dokler se nevarnost popolnoma ne odverne; sploh bi pa imeli potrebni red pri opravih na po-

goriši deržati, da bi vsak njemu odločeno opravilo redoma storil. —

Iz Ljubljane. Ker se po razjasnilu c. k. dežel-niga poglavarstva vposled §. 30. in 42. županijske postave Ljubljanskiga mesta ne morejo magistratni vradniki v mestno svetovavstvo voliti, h katerimu se tudi župan in njega namestnik štejeta, je bila v zboru mestniga svetevavstva poslednjo saboto nova volitev županova namestnika, v kateri je bil gosp. Anton Samasa po večini glasov izvoljen. — Cesarski vradniki v Ljubljani so bili pretekli teden v novo službino prisego vzeti.

Novičar iz mnogih krajev.

Cesarski davki za prihodnje leto 1852 so že razpisani po vikšim ukazu cesarjevím od 7. t. m. Zemljišni, hišni, pridobitni in dohodkíni davki z vsimi nakladami ostanejo za prihodnje leto, kakor so letos bili. Za leto 1852 pa se ima zemljišni davk tudi na Šleskim, v Dalmaciji, v Krakovi in njegovi okolici po katasterski cenitvi, 16 gold. od sto čistiga katasterskiga dohodka, pobirati; drugi naravni davki v okolici Krakovski se bojo pobirali po razmeri Gališki. Na Ogerskim, Erdeljskim, Horvaškim, v vojvodini in Banatu Temeškim, kjer še katasterska razmera in cenitev niste dokončane, se imajo davki po ces. patentu od 2. list. 1850, — v Lombardo-Beneškim kraljestvu pa po patentu 1. aprila pobirati. — Minister denarstva je naznanil, da podpisi za deržavni zajem (posojilo) do 27. septembra znesejo 87 mil. 176.300 gld. Ker pa je zajem le za 85 milionov razpisan bil in se je več denarja nabralo, oznani minister, da tudi tisti, ki so se med 23. in 27. sept. v zajem podpisali, bojo zagotovljeniga dobička deležni. Izdajanje deržavnih dolžnih pisém za imenovane posojila se bo še ta mesec začelo. — Minister pravíce je ukazal novo sostavo porotnikov za leto 1852; tedaj vunder ni res, da bi porotne sodbe jenjale, kakor so nekteri prerokovali. — Minister bogočastja in šolstva je vravnal šolske reči za bogoslovce po sklepu zbranih škofov. — Vsi ministri so pred odhodam cesarja v Galicio novo prisegli. — Po vikšim ukazu cesarjevím je komisija sostavljena iz 3 ministrov in 3 deržavnih svetovavcov, ktera naj se posvetje zastran prihodnje politiške osnove austrianskiga cesarstva. — Knezo-škof Goriški, g. Fr. Lušin je prejel od cesarja veliki križ Leopoldoviga reda. — Vojna sodija v Svibnu je te dni 42 nekdanjih cesarskih oficirjev zavolj vdeležbe Ogerskih prekucij, — vojna sodija v Peštu pa 38 poslancov nepostavniga Ogerskiga zbora k smerti na vislice obso-dila, katerim vsim pa je bila smertna kazin v ječno kazin spremenjena. — Za austrianske konjike v Holsteinu se bo 4500 konj kupilo. — V Vidmu so zasledili spet več ponarejavcev srebernih šestíc, katerih je letos že blizo 90 zasačenih bilo. — Deželni poglavar spodnje Austrie je ukazal županijam, da naj šolsko plačilo in kar sicer učitelji v blagu dobivajo, one poberajo in učiteljem dajo. — V Presburgu je družina 6 oseb po gobah v smertno nevarnost prišla, ki jih je na somnju kupila; naj bo to nov izgled, kako skerbno je treba gobe zbirati. — Angleški časniki so vsi polni Košuta. — V Rimu so spet zasačili skrivne priprave k puntu; žalostno je slišati, kako gerdo ondi hudobneži s podobami Marije in svetnikov ravnaajo. — V Kini, kjer misionari katoljško véro že 10 let učijo, jo je vlada zdaj tako oostro prepovedala, da je 300 srebernjakov za vsako glavo misionarja postavila. — V Australii se je vnel po silni vročini velik gojzd, kteriga je 200 angleških milj pogorelo.